

Právní postavení nepominutelného dědice

Abstrakt

Tato rigorózní práce se zabývá právním postavením nepominutelného dědice. Jedná se o stěžejní oblast dědického práva, která se dotýká široké veřejnosti. Nepominutelným dědicům je i proti vůli zůstavitele garantována zvláštní ochrana, která spočívá zejména v právu na majetkový prospěch z pozůstalosti. Vymezení právního postavení nepominutelného dědice představuje určitý kompromis mezi zásadou zachování hodnot a zásadou autonomie vůle zůstavitele.

Cílem práce je poskytnout ucelený pohled na právní postavení nepominutelného dědice se zaměřením na některé sporné otázky a praktické problémy. Práce se snaží propojovat popis právní úpravy s příklady z praxe a reflektovat změny, které postupně do právního postavení nepominutelných dědiců přináší judikatura a odborná literatura. V rámci práce je pozornost věnována zejména právní úpravě povinného dílu, započtení a postavení nepominutelného dědice v řízení o pozůstalosti.

Rigorózní práce je systematicky členěna do sedmi kapitol, které jsou pro přehlednost rozděleny do podkapitol. První kapitola rozebírá základní zásady ve vztahu k nepominutelnému dědici. Druhá kapitola obsahuje výklad základních institutů dědického práva vztahujících se k nepominutelnému dědici. Třetí kapitola se věnuje povinnému dílu, podrobně zkoumá velikost povinného dílu a zabývá se související problematikou. Čtvrtá kapitola pojednává o započtení a rozebírá tradiční institut ochrany nepominutelných dědiců, kterým je vrácení daru do majetkové podstaty pozůstalosti. Pátá kapitola zkoumá postavení nepominutelného dědice jako účastníka pozůstalostního řízení. Šestá kapitola se věnuje uplatňování práva na povinný díl a jeho vypořádání mimo řízení o pozůstalosti. Sedmá kapitola srovnává okruh nepominutelných dědiců a výši povinného dílu v právních úpravách vybraných evropských zemí. V závěru práce je problematika shrnuta a jsou navrženy některé změny *de lege ferenda*.

Klíčová slova

* * *

nepominutelný dědic, povinný díl, řízení o pozůstalosti